

Elveszett értéket pótolta a Zirci Országzászló Alapítvány a Széchenyi-emlékév keretében. Az 1991-ben a gróf születésének 200. évfordulójára állított emléktábla máig ismeretlen körülmények között tűnt el az Arborétumból. Mind az eredeti emléktábla-állítás, mind annak pótlása elsősorban Egervölgyi Dezső nevéhez fűződik, aki akkoriban az Országos Széchenyi Kör zirci csoportjának volt a tagja, ebbéli minőségét a mai napig megőrizte, de manapság már a 2003-ban alakult Zirci Országzászló Alapítvány kulturális felelőseként is ténykedik. *Nem telt el egész egy év, s el is tűnt az emléktábla* – emlékezik vissza a kezdeményező a történetekre. Müller István, az Arborétum akkori vezetője is értetlenül állt a történetek előtt: *talán valami fanatikus Széchenyi-gyűjtő vihette el* – mondta, s hozzátette: *nem volt nehéz dolga az illetőnek, egy zsebben is elférhetett a tárgy*. Feljelentést nem tettek, de akkor rögtön felmerült a pótlás gondolata, amire végül majd húsz évet kellett várni.

A '91-es emléktábla-avatással egyidejűleg elültettek egy tölgyfát, amelyet az ünnepségre készült meghívójukban mocsárinak neveztek, hivatalos neve oszlopos kocsány.

A fáról – amelynek törzse két évtized alatt alaposan megerősödött – faggatom Egervölgyi Dezsőt: – **Milyen szimbolikus jelentése van a tölgynek? (Természetesen a Széchenyi-életút esetleges párhuzamára gondolok.)** – A tölgy, ha meggyökeresedik, több száz évig él, s úgy érzem, a Széchenyi-életmű több száz évre előre mutat. Arra a kérdésre pedig, hogy a tölgyek között is miért ezt az alfajt választották, biológiai vonatkozású magyarázat érkezik: keresték azt a helyet a parkban, ahol terebélyesedhet és nőhet a fa, és ezt a pontot találták, ami viszont vizes, mocsaras, ha másik tölgyfajtát telepítenek ide, az elrohadt volna.

A fa környékén ennek ellenére tisztás található. A főkapu portáját elhagyva úgy tíz lépést kell előremenni, balra elfordulni, s egy kis ösvényen az első elágazásig sétálni, ott található az új emlékmű, amely sírkőre hasonlít. A kő az apátsági romkertből származik, Bernát atya bocsátotta az alapítvány rendelkezésére. Bittmann Károly építőipari vállalkozó faragta ki, Máj János alapítványi elnökkel közösen helyezték el az Arborétumban. A táblát Gajdics Sándor készítette, feliratát Széchenyi Naplójából választották. Egervölgyi Dezső hosszú monológját az avatőünnepségen a következőképpen zárta: „Széchenyi születésének 200. évfordulóján ültettük e fát, most halálának 150. évfordulóján avatjuk fel, és kérünk áldást másodsor ezen emlékre. A tölgy az évszázadokról fog beszélni, mert a jövő fája. Akinek emlékére ültettük, a jelent és a jövőt szolgálja műveivel.” – fejtette ki utóbbi két mondattal másképpen is a növény élettartamának és a legnagyobb magyar munkásságának a párhuzamát. Vecsei Katalin református lelkész Széchenyi-imádságot hozott magával az ünnepségre, dr. Bán Elizeus perjel atya pedig megáldotta az emléktáblát. A koszorúzás után Wittmann György elszavalta a Szózatot. *A korábbival ellentétben az új emlékmű nehezen mozdítható, zsebre semmiképpen sem vágható. Vonakoztathatjuk rá egy huszadik századi erdélyi magyar költő versének ismétlődő sorait: A víz szalad, a kő marad, a kő marad...*

Mintha temetőben lennénk, egy magányos sírnál... Fa és kő Széchenyi emlékére: maradandó értékek...